blauwe plekken in de lucht en schijnt zelfs af en toe de zon wat een redelijke temperatuur tijdens onze wandeling oplevert. Ondanks dat we al redelijk aan het eind van zijn vliegperiode zitten, hopen we natuurlijk allemaal op zichtwaarnemingen van de Grote vuurvlinder, die hier één van zijn territoria heeft. Helaas voor ons zit dat er niet in. Geen enkel exemplaar krijgen we te zien. Wél vinden we hier en daar eitjes van deze zeldzame dagvlinder op Waterzuring (*Rumex hydrolapathum*). **(foto: zie pag.18)** Ze zitten er dus nog steeds, maar hebben gewoon eerder dan onze excursiedatum gevlogen! Uiteraard komen we gedurende onze tocht door het uitgestrekte moerasgebied vele insecten tegen.
Soorten dagvlinders: Bruin zandoogje, Atalanta, Klein geaderd witje, Distelvlinder, Dagpauwoog, Boomblauwtje. Bovendien nog een 30-tal rupsen van de Kleine vos.
Soorten nachtvlinders: Lieveling (*Timandra comae*), Bosspanner (*Scopula immutata*), Sint-jansvlinder (*Zygaena filipendulae*), Gamma-uil (*Autographa gamma*), Stompvleugelgrasuil (*Mythimna impura*) en de Egelskopmot (*Nymphula nitidulata*).
Soorten libellen: Vuurlibel (*Libellulidae sympetrinae*), Watersnuffel (*Enallagma cyathigerum*), Lantaarntje (*Ischnura elegans*), Bloedrode heidelibel (*Sympetrum sanguineum*), Steenrode heidelibel (*Sympetrum vulgatum*), Grote roodoogjuffer (*Erythromma najas*), Variabele waterjuffer (*Coenagrion pulchellum*), Tengere pantserjuffer (*Lestes virens*) en de Grote keizerlibel (*Anax imperator*). Verder nog een vrouwtje van de Grote groene sabelsprinkhaan (*Tettigonia viridissima*) en grote aantallen van de Moerassprinkhaan (*Stethophyma grossum*). Rond 17.00 uur zijn we weer bij het startpunt van onze wandeling aanbeland. Inmiddels is het zwaarbewolkt geraakt en een regenbui trekt ten noorden van ons langs. We besluiten het voor gezien te houden en niet meer te gaan nachtvlinderen.

Middagexcursie omgeving Hallum op 27 augustus afgelast. Siep Sinnema

Deze middagexcursie zou in het teken staan van onze nieuwe dagvlinderatlas. Het gebied ten westen van Hallum is één van de “witte vlekken” op onze inventarisatiekaart voor de dagvlinderatlas en we hadden een aantal routes uitgezet, die elk door een groepje kunnen zouden worden verkend. Deze routes lopen door het gebied, waarin de bermen de graslandvlinders kunnen worden geïnventariseerd, maar ook door de dorpen, waar vooral op de vlinderstruiken naar diverse soorten kan worden gezocht.
Maar helaas, de weersomstandigheden op zaterdag 17 augustus waren dermate slecht, dat we excursie moesten afgelasten. Het regende en er stond een harde wind en dan is het niet bepaald prettig toeven in de kale weilanden in het noorden van Friesland. Jannie en ik zagen dit de dag ervoor al aankomen en besloten op de vrijdag ervoor alvast naar het gebied af te reizen. Het was weer was toen redelijk, het was behoorlijk zonnig, maar je hebt in dat kale gebied natuurlijk altijd last van de wind. We hebben een route afgelegd van Hallum, via Wanswert, Burdaard, Jislum,

Ginnum, Marrum en dan weer terug naar Hallum. Tot onze verrassing zagen een flink aantal Hooibeestjes (8 stuks) in de bermen te oosten van Hallum. Verder konden we Kleine koolwitje (68), Klein geaderd witje (1), Groot koolwitje (1), Distelvlinder (29), Atalanta (39), Dagpauwoog (3), Kleine vos (39), Landkaartje (3), Bont zandoogje (1), Citroenvlinder (1), Koevinkje (5) en Zwartsprietdikkopje (1) noteren. Dat betekent, dat we heel wat "lege" kilometerhokken konden vullen. Daar moet wel bij worden aangetekend, dat we flink gebruik hebben gemaakt van de Vlinderstruiken die we aantroffen in de bezochte dorpen. In de kale graslanden en gemaaide bermen bleef het meestal beperkt tot wat Kleine koolwitjes en Distelvlinders.

Op de dag van de excursie, zaterdag 27 augustus, was het regenachtig en winderig, zodat we de excursie moesten afgelasten. We hadden natuurlijk nog lang niet alle kilometerhokken in het gebied bezocht en daarom gingen we een paar dagen later, op 22 augustus, nogmaals op pad om te inventariseren. Het weer was minder gunstig, er was wel zon, maar de wind was eigenlijk te sterk. We gingen het gebied ten oosten van Cornjum, Jelsum, Britsum en Hallum bezoeken. Helaas bleven hier vele hokken leeg. En dat lag niet alleen aan het weer, het landschap is hier totaal onaantrekkelijk voor vlinders geworden. Eentonig groene graslanden, bermen die tot de sloot toe gemaaid zijn en nergens een bloem te zien. In deze steppe heeft een vlinder niets te zoeken. De vlinders die we wel konden noteren zaten meestal in de schaarse tuinen die we onderweg tegenkwamen. Een boerderij ten oosten van Britsum bleek tot onze verbazing een ware oase: de boerin leidde ons rond in haar tuin vol Vlinderstruiken, Koninginnenkruid en veel meer bloeiende struiken en planten. Er vloog zelfs een Gehakkelde aurelia en een Kolibrievlinder. Mede door deze oase konden we deze middag toch nog noteren: Atalanta (6), Kleine Vos (21), Distelvlinder (10), Dagpauwoog (1), Gehakkelde aurelia (1), Klein koolwitje (14), Klein geaderd witje (4), Bruin zandoogje (2), Bont zandoogje (1), Kolibrievlinder (1).

Al met al hebben we in dit gebied heel wat kilometerhokken kunnen vullen, maar helaas zullen hier ook heel wat hokken leeg blijven omdat hier geen vlinders meer voorkomen.